

Prof.univ.dr. Ioan ADAM

REZUMATUL TEZEI DE ABILITARE

Prezenta teză de abilitare prezintă principalele rezultate ale activității științifice, profesionale și academice acumulate după obținerea titlului de doctor în drept, precum și direcțiile de evoluție și dezvoltare a carierei academice, științifice și profesionale.

De la începutul carierei profesionale am rămas fideli unui domeniu de cercetare extrem de complex, cum este dreptul civil, activitatea noastră structurându-se pe predare și cercetare în materia drepturilor reale și obligațiilor cu precădere, ulterior acordând o mare atenție cercetării în materia raporturilor civile dintre profesioniști.

Așadar domeniul nostru de activitate se circumscrie *predării*, sens în care am elaborat mai multe ediții ale cursurilor universitare atât în materia drepturilor reale, cât și în materia obligațiilor, cursuri actualizate în funcție de evoluția legislației relevante, mai ales adaptate Noului Cod civil intrat în vigoare, cât și *cercetării* profunde a instituțiilor, prin elaborarea unor monografii prin care am analizat legile de restituire a proprietății, izvoarele obligațiilor, precum și comentariile pe articole a unor legi care reglementează relațiile dintre profesioniști.

Referitor la materia *drepturilor reale* am elaborat mai multe lucrări, respectiv unele cu caracter monografic, iar altele cu caracter didactic, respectiv cursuri universitare.

Astfel, după obținerea titlului de doctor în drept, în drept în anul 1995 la Universitatea din București cu lucrarea „*Regimul juridic al dobândirii și înstrăinării imobilelor – terenuri și construcții*”, activitatea noastră didactică a început ca titular al unui post de lector universitar la disciplinele: Drept civil – Drepturile Reale și Drept civil – Teoria generală a obligațiilor la Facultatea de drept a Universitatii Europene Dragan- Lugoj.

În ce privește monografiile elaborate în acest domeniu, am manifestat o deosebită preocupare pentru studiul instituției proprietății, elaborând în acest sens o primă lucrare intitulată „*Proprietatea publică și privată asupra imobilelor în România*”. Am analizat regimul juridic general al proprietății atât publice cât și private, în contextul succesiunii multitudinii de legi în timp care vizau regimul proprietății, printre care cele mai importante analizate fiind Legea 213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, precum și legile de reparație

în domeniul dreptului funciar începând cu Legea nr. 18/1991 și până la data elaborării lucrării în anul 2000.

Tot în materia restituirii proprietăților preluate abuziv de regimul comunist am elaborat lucrarea intitulată „Legea 10/20001. Regimul juridic al imobilelor preluate abuziv”, o monografie unicat în doctrină, în care am analizat regimul juridic aplicabil imobilelor preluate abuziv în perioada regimului comunist.

În esență, în această lucrare am analizat pe larg regimul juridic al restituirii, abordând noțiunea de imobile preluate în mod abuziv, categoria bunurilor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist, cazurile de preluare în baza cărora se justifică cererea de restituire din partea celor deposedați, titularii dreptului de restituire, modul în care se realizează restituirea, respectiv în natură, ca regulă și, numai prin excepție, măsuri reparatorii prin echivalent și, în fine, am făcut o analiză a procedurilor necontencioase precum și a celei contencioase de restituire a imobilelor preluate abuziv.

Consecvenți studiului dreptului civil, drepturile reale, materie predată încă din anul 1995, am elaborat în anul 1998 primul curs universitar, intitulat „*Drept civil. Teoria generală a drepturilor reale*”, în care, la nivelul exigențelor unui curs universitar am acordat atenție sporită atât studiului proprietății publice, făcând pentru prima dată analiza într-un curs universitar a Legii nr. 213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, imediat după adoptarea legii, cât și chestiunilor controversate în materia dreptului de proprietate privată, analizând legile de restituire în materia fondului funciar, regimul juridic al circulației imobilelor, precum și celelalte instituții din această materie.

Datorită evoluției accelerate a legislației în materia proprietății, am elaborat un nou curs universitar complet refăcut în 2002, intitulat „*Drept civil. Drepturile reale*”, la o altă editură decât cea la care editat prima ediție, curs în care am analizat pe larg legile de reparație atât în ce privește fondul funciar cât și a celorlalte bunuri preluate abuziv în perioada regimului comunist, alături de instituțiile specifice acestei materii.

Ulterior, impus de necesitatea de a comenta Legea nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, în anul 2005 am elaborat o nouă ediție intitulată „*Drept civil. Drepturi reale principale*”, elementul de noutate fiind chiar impactul prevederilor acestei legi față de celelalte legi de reparație de până atunci.

Tot din nevoia de perfecționare în această materie, după intrarea în vigoare a Noului Cod civil, în anul 2013 am elaborat o nouă ediție intitulată „*Drept civil. Teoria generală a drepturilor reale*”, curs în care am analizat în noul context legislativ, toate instituțiile specifice acestei materii, precum și prevederile Legii 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România.

Referitor la materia *obligațiilor civile*, am elaborat o serie întreagă de lucrări de specialitate, unele cu caracter monografic, iar altele cu caracter didactic, respectiv cursuri universitare.

În ce privește monografiile elaborate în acest domeniu, am manifestat o deosebită preocupare pentru studiul izvoarelor obligațiilor, elaborând în acest sens o primă lucrare intitulată „*Drept civil. Obligațiile. Contractul*”, fiind prima monografie care abordează acest izvor al obligațiilor prin prisma prevederilor Noului cod civil, lucrarea fiind elaborată și publicată în octombrie 2011, contemporană cu intrarea în vigoare a Legii nr. 287/2009 privind codul civil.

În această lucrare ne-am preocupat pentru realizarea unei tranziții între vechea reglementare și actuala reglementare, concepția care a stat la baza elaborării acestei monografii având în vedere o metodă didactică de analiză comparativă, tranzitorie evidențiind și analizând sistematic elementele de noutate absolută.

Tot în materia analizei izvoarelor obligațiilor, în anul 2013 am scris lucrarea „*Drept civil. Obligațiile. Faptul juridic*”, în care am analizat în contextul Noului cod civil faptul juridic licit și cel ilicit ca izvor de obligații.

În lucrare sunt evidențiate, printre altele, elemente de noutate absolută, astfel că am raportat întregul demers științific la principiile fundamentale pe care se grefau instituțiile tradiționale ce conturează sfera obiectului de reglementare a faptului juridic licit și cel ilicit, ca izvor de obligații civile.

În ce privește cursurile universitare predate în această materie, încă din anul 1995, în anul 2004 am publicat cursul intitulat „*Drept civil. Teoria generală a obligațiilor*”, fructificând munca depusă în perioada anterioară, acumulările de până atunci în cadrul activității didactice desfășurate în materia obligațiilor civile. În anul 2014 am elaborat o nouă ediție, cu același titlu, în care am aliniat această materie dispozițiilor Noului Cod civil, dând o importanță deosebită, pe

lângă instituțiilor tradiționale, analizei unor noi instituții nou reglementate cum ar fi: teoria impreviziunii, răspunderea contractuală pentru fapta altuia, actul juridic unilateral de drept civil ca izvor de obligații, îmbogățirea fără justă cauză, stipulația pentru altul, repararea prejudiciului cauzat prin pierderea unei șanse de a obține un avantaj etc.

În fine, în materia dreptului civil – raporturile dintre profesioniști, am publicat în anul 2006 o primă lucrare intitulată „*Legea procedurii insolvenței. Comentarii și explicații*”, în coautorat ca prim autor, imediat după intrarea în vigoare a legii, fiind prima lucrare din doctrină care a abordat problematica procedurii insolvenței în contextul noii legi abia intrată în vigoare.

În anul 2010 am mai elaborat lucrarea intitulată „*Legea societăților comerciale. Comentarii și explicații*”, tot în coautorat, ca prim autor, în care am analizat articol cu articol Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale, cu modificările și completările până la data elaborării lucrării, demersul nostru științific având la bază o analiză profundă a instituțiilor specifice dreptului societar.

Ultima lucrare din această materie a fost publicată în anul 2016 sub denumirea „*Codul insolvenței. Titul II. Procedura insolvenței (art. 1-5,38-196,197-203). Comentarii și explicații*” în coautorat, ca prim autor, în care am analizat Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței, și de insolvență.

În ce privește cercetarea științifică, acesta a reprezentat o componentă esențială pentru dezvoltarea carierei noastre didactice, astfel că rămânem fideli direcțiilor pe care le-am urmat până în prezent, înțelegând să continuăm proiectele de cercetare științifică și să le perfecționăm.

În perioada ce va urma, cu prioritate ne vom dedica aprofundării cercetării în materia obligațiilor civile. În acest sens am început deja elaborarea unui proiect major care are ca obiect un tratat de drept civil în această materie, structurat în trei volume, prin care urmărim valorificarea atât a doctrinei naționale cât și a celei străine relevantă în materie, cu precădere cea din țările care au constituit sursa de inspirație pentru elaborarea actualului cod civil.

Primul volum, intitulat „*Tratat de drept civil. Obligațiile. Contractul*” vizează analiza acestui izvor de obligații urmărind tratarea în mod exhaustiv a problematicii contractului civil, ca izvor de obligații, până cel mai târziu în anul 2018.

Al doilea volum, intitulat „*Tratat de drept civil. Obligațiile. Faptul juridic*”, va analiza acest izvor de obligații, atât în ceea ce privește faptul juridic licit cât și faptul juridic ilicit.

În fine, volumul III, va fi intitulat „*Tratat de drept civil. Obligațiile. Regimul juridic general*” și își propune să analizeze modalitățile obligațiilor, dinamica obligațiilor, stingerea obligațiilor, precum și garantarea executării obligațiilor.

În ceea ce privește activitatea didactică universitară, vom urmări consolidarea competențelor profesionale, în scopul creșterii nivelului de pregătire a studenților, facilitându-le accesul la o pregătire de înalt grad. Pentru atingerea acestui obiectiv, avem în vedere utilizarea în continuare a metodelor moderne de predare-învățare-evaluare, pe baza unui set de elemente care vizează: abilitățile de comunicare, pedagogice și de cercetare; respectarea regulilor, a principiilor etice și deontologice; preocupare permanentă pentru a fi informat în legătură cu noutățile din domeniul de specialitate.